

jelovens § 108 forudsætter, at der foreligger en konkret og nærliggende fare for sikkerhed, fred og orden, jf. nærmere ovenfor pkt. 5.1. om orden og sikkerhed generelt. Den konkrete og nærliggende fare vil i praksis ofte foreligge i forhold til barnet, den berusede eller syge og hjælpeløses egen sikkerhed, men kan også foreligge i forhold til den offentlige orden eller sikkerhed, f.eks. hvis en stærkt beruset person kaster om sig med genstande og derved er til fare for den offentlige orden og andres sikkerhed.

I de tilfælde, hvor der ikke er konkret og nærliggende fare for fred, orden og sikkerhed, herunder den pågældendes egen sikkerhed, kan politiet ikke foretage indgreb over for den pågældende. Politiet vil ofte i disse tilfælde i stedet yde personen bistand, som ikke har karakter af et indgreb, og f.eks. køre en beruset person, der skønnes hjælpeløs uden at være til konkret fare for sig selv eller andre, hjem.

5.4.1.3. Politiets indsats i relation til *børn* er bl.a. særskilt reguleret i den sociale lovgivning og i retsplejeloven.

Efter § 48 i lov om social service kan kommunen i forbindelse med anbringelse af børn uden for hjemmet forlange politiets bistand til at gennemføre kommunens afgørelse om anbringelse af barnet.

Det følger endvidere af retsplejelovens § 498, stk. 2, at politiet skal yde fogeden bistand ved dennes tvangsfuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed og samværsret, jf. retsplejelovens § 536, og håndhævelse af forældremyndighed, jf. retsplejelovens § 596, stk. 2.

Herudover har politiet i medfør af Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1092 af 8. december 2000 om underretningspligt over for kommunen efter lov om social service pligt til at underrette kommunen, når de i forbindelse med tjenesten bliver bekendt med forhold for børn eller unge under 18 år, som må give formodning om, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Efter bekendtgørelsens § 2 gælder underretningspligten bl.a., når barnet eller den unge har vanskeligheder i forhold til sine daglige omgivelser, skolen eller samfundet, eller når barnet eller den unge i øvrigt lever under utilfredsstillende forhold.

5.4.1.4. Der findes ikke særlig lovgivning i relation til politiets indsats over for *berusede*.

Rigspolitichefens Kundgørelse II, nr. 55 af 27. juni 2001 indeholder derimod detaljerede regler om detentionsanbringelse af berusede personer.

Kundgørelsen omfatter personer, der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusede og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold, der indebærer fare

for den pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed.

De nævnte personer må kun anbringes i detention, når overgivelse til andre, der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, indbringelse til hospital, forsorgshjem el. lign. ikke er tilstrækkeligt til at afværge fare for den pågældende.

Kundgørelsen indeholder endvidere regler om tilbageholdelse, transport og indbringelse af personer til politistation. Det fremgår heraf bl.a., at tilbageholdelse skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader, at politiet skal have opmærksomheden henvendt på den pågældendes tilstand, og at der skal tilkaldes læge med henblik på lægeundersøgelse af den tilbageholdte. Børn under 15 år må ikke anbringes i detentionen, medmindre anden anbringelse er sikkerhedsmæssigt uforvarsomt som følge af barnets adfærd.

Kundgørelsen fastsætter samtidig regler om fremgangsmåden ved indbringelse til detentionen. Det følger heraf, at den tilbageholdte altid skal undersøges af en læge inden endelig anbringelse i detentionen. Den pågældende skal endvidere visiteres bl.a. med henblik på at fratage denne farlige genstande. Herudover fastsættes, at detentionsanbragte skal tilses mindst hver halve time. Hvis et barn under 15 år undtagelsesvis anbringes i detentionen, skal der foretages skærpet tilsyn.

Kundgørelsen fastsætter endelig regler om udtagelse af detentionen, anbringelse af berusede personer i institutioner under Kriminalforsorgen og regler om indberetning af detentionsforhold.

5.4.1.5. Politiets indsats i forhold til *syge og hjælpeløse* er i et vist omfang reguleret af særlovgivningen.

Lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien (lovbekendtgørelse nr. 849 af 2. december 1998) indeholder hjemmel til, at personer, der er sindssyge eller i en tilstand, der må ligestilles hermed, kan frihedsberøves i form af tvangsindlæggelse på hospital, når det vil være uforvarsomt ikke at frihedsberøve den pågældende med henblik på behandling, eller udsigten til en betydelig bedring af tilstanden ellers vil blive væsentligt forringet.

Frihedsberøvelsen kan alene ske med henblik på lægelig behandling. Politiet træffer bestemmelse om tvangsindlæggelsens iværksættelse og yder bistand hertil. Såfremt en tvangsindlagt person bortgår fra hospitalet, kan politiet efter overlægens anmodning frihedsberøve den pågældende med henblik på at føre denne tilbage til hospitalet.

Politiet kan endvidere efter lov om foranstaltninger mod smitsomme sygdomme bistå ved tvangsindlæggelse af en person på sygehus til observation eller iso-